

3. Щодо посвідчення заповітів, видачі їх дублікатів та зберігання // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2015. – № 1. – Ст. 31.
4. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України Мін'юст України; Наказ, Порядок від 22.02.2012 р. № 296/5.
5. Панталієнко Я. Процесуальні особливості оголошення секретного заповіту / Я. Панталієнко // Юридична Україна. – 2009. – № 11. – С. 66-70.
6. Секретний заповіт: переваги і недоліки / Ю.В. Дубчак // Право і держава в дослідженнях молодих науковців : матеріали 3-ї наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та мол. науковців Ін-ту нац. та міжнар. права Міжнар. гуманіт. ун-ту (Одеса, 26 березня 2010 р.). : Т. 1. – 2010. – С. 112.

Каптур Діана Олександрівна

студентка 3-го курсу інституту кримінальної юстиції

Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник – к.ю.н., доцент Андронов І.В.

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ МЕДІАЦІЇ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

В Україні гарантовано право кожній особі на захист свого цивільного права та інтересу в разі їх порушення, невизнання або оспорювання (ст. 15 ЦК України). Право на захист особа здійснює на свій розсуд (ст. 20 ЦК України), самостійно обираючи засоби відновлення порушеного права. Для більшості громадян нашої держави, звернення до судової влади є ледве не останнім засобом вирішення спору, адже сучасний стан судового захисту в Україні є незадовільним. Несталість судової практики, недосконалість системи правового захисту призводить до того, що люди все частіше звертають свою увагу на альтернативні (позасудові) засоби вирішення спорів, до яких належить медіація.

На сьогоднішній день судді також досліджують це поняття та висловлюють свої думки щодо медіації в своїх роботах. Метою моєї статті є дослідження порядку застосування медіації у цивільному процесі України та аналіз позитивних і негативних моментів у запровадженні даної процедури.

Ефективність медіації визнана європейським співтовариством і саме тому полягає у зобов'язанні держав-членів ЄС впровадити нормативні акти, які необхідні для виконання положень Директиви Європарламенту «Про деякі аспекти медіації в цивільних і господарських спорах» від 21.05.2008 року. Для ілюстрації переваг медіації можна привести декілька цифр: в США 95 % справ, що були направлені на медіацію не дійшли до судового розгляду; в Німеччині 90 % медіацій завершуються мировою угодою (для Нижньої Саксонії такий показник

дорівнює 97 %); у Великобританії показник результативності медіації становить 90-95 %; загальноєвропейський показник результативності медіації – 40-80 % [1].

Першим кроком на шляху розвитку цього інституту в Україні став законопроект № 7481 «Про медіацію», внесений до Верховної Ради України народним депутатом України Тищенко О.І. Відповідно до проекту медіація визначається як позасудова процедура врегулювання конфліктів за взаємною згодою сторін конфлікту (медіації) та за участю посередника (медіатора) [2]. Згодом був внесений ще один законопроект «Про медіацію» від 26.06.2013 року. Ініціатором цього законопроекту став Федорчук Ярослав Петрович, але цей проект було відкликано. Саме це являється найсуттєвішою проблемою, адже на даний час Закону України «Про медіацію» немає, тому і відсутня регламентація процедури укладення угоди за допомогою медіатора, в якій потрібно було б визначити: 1) обов'язкову зустріч медіатора з позивачем та відповідачем; 2) роз'яснення медіатором сторонам їх права та обов'язків; 3) рішення про завершення процедури медіації; 4) повноваження медіатора; 5) відповідальність медіаторів; 6) вимоги до особи, яка може бути медіатором; 7) наслідки вирішення цивільних справ у разі досягнення примирення та відшкодування заподіяних злочином збитків.

Аналізуючи наявні правові акти, інформацію можна виділити ряд таких позитивних моментів у перспективі введення медіації:

- процедура медіації повинна бути добровільною;
- рішення, які досягнуті в результаті медіації, виконуються на 80-100%, натомість показник примусового виконання судових рішень в Україні ледь перевищує 20 %;
- конфіденційність інформації (ст. 7 Директиви) [3];
- вартість медіації для сторін значно менша, ніж витрати, пов'язані з судовим процесом;
- спір вирішується значно швидше, ніж у судовому порядку;
- після проведення процесу медіації, якщо сторони так і не дійшли згоди, питання надалі може бути вирішене в судовому порядку. Тобто процедура медіації повинна запроваджуватися до відкриття провадження у справі шляхом подання до суду заяви (позовної заяви) і постановлення судом ухвали про відкриття провадження у справі.
- розвантаження суддів.

Але потрібно звернути увагу на проблемні питання, що виникають у зв'язку з її практичною реалізацією: для досягнення найкращих результатів використання медіації слід звертатися до досвідчених спеціалістів – медіаторів, які пройшли професійну підготовку та мають певні знання, для того щоб вирішувати спори; оплата праці медіатора під час проведення процедури медіації

у цивільних справах здійснюється у формі гонорару на підставі договору між однією зі сторін або сторонами та об'єднанням медіаторів. Таким чином, це положення зобов'язує медіатора належати до об'єднань, обмежуючи його право здійснювати свою діяльність самостійно.

Запровадження на законодавчому рівні інституту медіації є схвальною ініціативою. Маючи сильний потенціал, медіація здатна вирішити певні проблеми, що виникають в цивільному процесі. Для досягнення ефективної реалізації медіації на практиці треба надати відповідні роз'яснення до проблемних питань з подальшим їх закріпленням у нормативних актах щодо регламентації процедури укладення угоди за допомогою медіатора. Медіація спрямована на гуманізацію правосуддя та дотримання прав і законних інтересів учасників цивільного процесу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Передумови впровадження медіації в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrmediation.com.ua/files//Kildyushkina.pdf>
2. Про медіацію : Проект Закону № 7481 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF5RT00I.html
3. Про деякі аспекти медіації в цивільних і господарських спорах : Директива Європарламенту від 21 травня 2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrmediation.com.ua/files/Briefing_mediation_UKR.doc

Кольцова Яна Анатоліївна

*студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н., асистент Швидка В.Г.*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОПІКИ ТА ПІКЛУВАННЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

У сучасних умовах розвиток України як незалежної правової держави, включаючи її ринкову економіку, став досить суворим та критичним явищем для великої кількості жителів нашої країни, охоплюючи такі категорії людей, як дорослі та діти. Звідси, значна частина населення не змогла пристосуватись до явних умов безробіття і тому вимушена була виїхати за кордон на заробітки, багато хто з них у зв'язку з стрімким падінням рівня життя стали